

Phẩm 17: ĐẠI ĐỆ TỬ XUẤT GIA

Bấy giờ vua Bình-sa
Cúi đầu thỉnh Thế Tôn
Đến trụ trong rừng trúc
Thương xót, Phật nhận lời.
Vua đã thấy chân đế
Bái tạ trở về cung
Thế Tôn và đại chúng
Dời đến ở vườn trúc
Vì độ chúng sinh nên
Thắp lên đèn tuệ sáng
Vì Phạm trụ, Thiên trụ
Hiền thánh trụ mà trụ.
Lúc ấy A-thấp-bà
Điều tâm chế ngự căn
Đến giờ đi khát thực
Vào trong thành Vương xá
Dung mạo đời khó hơn
Oai nghi rất khoan thai.
Các gái trai trong thành
Ai thấy cũng vui mừng
Người đang đi dừng bước
Trước đón, sau lẩn tới.
Vị tiên Ca-tỳ-la
Độ khắp các đệ tử
Người học rộng bậc nhất
Tên là Xá-lợi-phất
Thấy Tỳ-kheo khoan thai
Nhàn nhã, các căn lặng
Ngập ngừng chờ đến gần
Đưa tay xin thưa hỏi:
“Tuổi trẻ dung nghi đẹp
Người tôi chưa từng thấy
Đặc pháp nhiệm mầu gì?
Kính thờ vị thầy nào?
Thầy dạy bảo điều gì?
Xin giải đáp thắc mắc”
Tỳ-kheo được hỏi mừng
Vui vẻ từ tốn đáp:
“Nhất Thiết Trí đầy đủ
Sinh từ dòng Cam Giá
Trên hết trong trời, người
Đó là thầy của tôi.
Tôi chẳng những tuổi trẻ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Súc tu học lại cạn
Đâu nói hết lời Thầy
Nghĩa nhiệm mầu sâu xa
Giờ sẽ dùng trí cạn
Nói lược lời Thầy dạy:
Tất cả pháp hữu vi
Đều từ nhân duyên khởi
Pháp sinh diệt đều diệt
Nói đạo là phương tiện”.
Bậc thánh Xá-lợi-phất
Nghe xong tâm liền thông
Xa lìa các trần cấu
Mắt pháp thanh tịnh sinh.
Trước kia tâm khẳng định
Biết nhân và không nhân
Tất cả không ai làm
Đều do trời Tự tại
Được nghe pháp nhân duyên
Trí vô ngã mở sáng
Các phiền não tăng nhẹ
Không thể dứt rốt ráo
Chỉ có lời Phật dạy
Dứt hẳn không còn thừa
Đã lìa được ngã sở
Mà bỏ được tôi ta,
Sáng do đèn, mặt trời
Ai làm cho không sáng
Như bể cảnh hoa sen
Tơ mảnh vẫn còn vướng
Phật dạy trừ phiền não
Như chẻ đá không vướng,
Kính lễ chư Tỳ-kheo
Từ già trở về nhà
Tỳ-kheo khát thực xong
Cũng trở về vườn trúc.
Xá-lợi-phất về nhà
Sắc mặt rất hân hoan
Bạn lành Đại Mục-liên
Đều tài giỏi như nhau
Xa thấy Xá-lợi-phất
Dáng vẻ rất hơn hở
Bảo rằng: “Nay thấy bạn
Có vẻ hơi khác thường
Vốn tính rất kỹ càng
Mà nay vui hiện rõ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chắc được pháp cam lộ
Đây không phải không nhân!”
Đáp rằng: “Nghe lời Phật
Được pháp chưa từng có!”
Liên xin vì mình nói
Nghe xong tâm khai mở
Các bụi nhơ cũng dứt
Liên sinh mắt chánh pháp,
Lâu trồng nhân quả màu
Như xem đèn trong tay
Đối Phật tin bất động
Cùng nhau đến chỗ Phật
Dẫn theo các đệ tử
Hai trăm năm mươi người.
Phật xa thấy hai vị
Liên bảo với chúng hội:
“Hai vị đang đến kia
Đệ tử giới của Ta
Một, trí tuệ vô song
Hai, thần thông bậc nhất”.
Dùng Phạm âm thanh tịnh
Gọi: “Các vị đến đây!
Đây có pháp thanh tịnh
Đạo xuất gia rất ráo.”
Tay cầm gậy Tam kỳ
Tóc cạo, mang bình rửa
Nghe tiếng Phật gọi mình
Liên biến thành Sa-môn
Hai vị và đệ tử
Đều trở thành Tỳ-kheo
Cúi lạy chân Thế Tôn
Rồi lui ngồi một bên.
Phật thuận theo nói pháp
Đều chứng A-la-hán.
Khi ấy có bậc Thánh
Ca-diếp dòng quý tộc
Hiểu rộng, thân trọn vẹn
Giàu có, vợ hiền thực
Chán bỏ đi xuất gia
Chí cầu đạo giải thoát
Đi ngang tháp Đa tử
Bỗng gặp Đức Thích-ca
Dung nghi chiếu sáng rõ
Giống như cờ tế trời
Thân trang nghiêm cung kính

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Cúi đầu lễ chân Ngài:
Ngài là Thầy của con
Con là đệ tử Ngài
Lâu xa chứa si ám
Xin làm đèn giúp con”
Phật biết bậc Thánh kia
Tâm ưa thích giải thoát
Bèn dùng lời thanh tịnh
Bảo rằng: “Hãy lại đây”,
Nghe gọi tâm thư thái
Thân tâm hết mệt nhọc
Lòng an trụ giải thoát
Vắng lặng lìa bụi trần.
Đại bi tùy thích ứng
Liên giải thích sơ lược
Hiểu thấu các pháp sâu
Được “Bốn vô ngại biện”
Đại đức nổi tiếng khắp
Nên gọi Đại Ca-diếp.
Vốn chấp thân, ngã khác
Hoặc chấp ngã tức thân
Có ngã và ngã sở
Chấp này đã dứt hẳn
Chỉ thấy các khổ nhóm
Lìa khổ thì không còn
Giữ giới, tu khổ hạnh
Không nhân, mà chấp nhân
Bình đẳng thấy tánh khổ
Không còn có chấp tâm
Chấp có hoặc chấp không
Hai chấp sinh do dự
Bình đẳng thấy chân đế
Quyết định không còn nghi,
Đắm nhiễm các tài sắc
Mê say tham dục sinh
Nghĩ vô thường, bất tịnh
Tham ái đã dứt hẳn
Nhớ tâm Từ bình đẳng
Nghĩ oán, thân không khác
Thương xót với tất cả
Thì tiêu độc tức giận
Nương sắc đối các “hữu”
Các thứ tạp tướng sinh
Suy nghĩ dứt sắc tướng
Thì dứt được sắc ái*

Dù sinh cõi Vô sắc
Thì mạng cũng phải hết
Ngu đối “Bốn chánh thọ”
Mà tưởng là giải thoát
Vắng lặng là các tướng
Tham Vô sắc dứt hẳn
Tâm loạn động biến đổi
Như gió mạnh nổi sóng,
Thâm nhập định vững chắc
Tịch, dừng tâm động loạn
Quán pháp không ngã sở
Sinh diệt chẳng vững bền
Không chấp nề dưới, trên
Tâm ngã mạn tự mất,
Đèn trí tuệ rực sáng
Lìa các tối ngu si
Thấy pháp tận, vô tận
Vô minh đều không còn,
Tư duy mười công đức
Mười thứ phiền não diệt
Lại dứt làm, đã làm
Cảm sâu, nhìn tôn nhan
Lìa ba mà được ba
Ba đệ tử trừ ba
Như ba sao bày ra
Ở trời Ba mươi ba
Đứng hầu với ba lăm
Ba hầu Phật cũng vậy.

M